

Mikuláš Huba veľvyslancom životného prostredia

Čestný titul *Veľvyslanec životného prostredia Nemeckej zahraničnej spoločnosti* udelila prof. Mikulášovi Hubovi z Geografického ústavu SAV Nemecká zahraničná spoločnosť so sídlom v Dortmunde a Nemecký federálny fond životného prostredia v rámci medzinárodného projektu Ochrana životného prostredia, porozumenie medzi národmi na vedeckej konferencii, ktorá sa konala 25. novembra 2006 v Kongresovom centre SAV v Smoleniciach. Titul v kategórii Veda mu udelili za vedeckovýskumnú činnosť a zásluhy v oblasti ochrany životného prostredia na Slovensku, ako aj za iniciatívy pri projekte ochrany životného prostredia bez hraníc.

Tento titul udelili prvýkrát v septembri 2006 v nemeckom Osnabrucku bývalému nemeckému ministrovi pre životné prostredie a zástupcovi generálneho tajomníka OSN, výkonnému riaditeľovi Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) prof. Klausovi Töpferovi.

Ocenenie prof. Hubovi odovzdal prezident Nemeckej zahraničnej spoločnosti Heinz Fennekold. Pri tejto príležitosti predniesol slávnostný príhovor riaditeľ Geografického ústavu SAV v Bratislave, doc. Vladimír Ira.

„Ak sa zamýšľame nad profesionálnym profilom prof. Mikuláša Hubu, vyjaví sa nám niekoľko zaujímavých skutočností a súvislostí. Jeho životné smerovanie zrejme preduřilo to, že vyrastal v rodine, kde záujem o kultúru, prírodu a vedecké bádanie mal tradíciu. Od mladosti sa venoval aktívnemu poznávaniu i praktickej ochrane príro-

dy a pamiatok, praktickej ochrane životného prostredia. Patrí medzi tých, ktorí nedokážu byť ľahostajní k ohrozeniu hodnôt, ktoré sú im blízke.

Celý život prežil v rodnom dome na svahu nad Dunajom v Bratislave, a pritom navštívil, precestoval a prechodil desiatky krajín celého sveta, ale najmä vari všetky kúty Slovenska.

Je zamestnaný nepretržite na tom istom pracovisku – v Geografickom ústave SAV, a pritom paralelne pôsobil a pôsobí v celom rade iných organizácií: od mimovládnych, cez univerzity až po vládne, parlamentné a medzinárodné.

Od štúdií geografie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave sa zaoberal takým širokým spektrom problémov, že by to stačilo aj na niekoľko živo-

tov. Pritom sa v podstate stále venuje jednej centrálnej téme: vzťahu *človek – prostredie*. V jeho vedeckej a pedagogickej činnosti táto téma integruje:

- účelové vlastnosti krajinných systémov,
- krajinnú ekológiu a krajinné plánovanie,
- environmentálnu, regionálnu a sídelnú geografiu,
- environmentálnu politiku, manažment, prognózovanie a strategické environmentálne hodnotenie,
- globálne problémy a environmentálne aspekty globálnej bezpečnosti,
- geografické aspekty udržateľného rozvoja a kvality života.

Pedagogickej práci sa venuje od začiatku 80. rokov, aj keď systematickejšie až od 90. rokov, ako externý prednášajúci a neskôr i odborný garant na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Pedagogicky pôsobí aj na Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK, Vysokkej škole výtvarných umení a Ekonomickej univerzite v Bratislave.

Prof. Huba mal možnosť prednášať aj na univerzitných pracovis-

Ocenený M. Huba (v strede) v spoločnosti predstaviteľov Nemeckej zahraničnej spoločnosti a Nemeckého federálneho fondu životného prostredia

Standing ovation veľvyslancovi životného prostredia

kách v zahraničí: na Palackého univerzite v Olomouci a na College of the Atlantic. Jednotlivé prednášky mal na UK v Prahe, na MIT v Denveri, San Diegu, Minnesote, Knoxville, Bar Harbore a niektorých ďalších univerzitách. Za zmienku stojí aj organizačno-konzultačná činnosť v rámci Global Security Programme, na Univerzite v Cambridge v r. 1993 – 1998.

K formovaniu vlastnej vedeckej školy prispela aj príprava vysokoškolských učebníc a učebných textov, či už to bolo na Prírodovedeckej fakulte Palackého univerzity v Olomouci alebo Žilinskej univerzite. Ako školiteľ doktorandov pôsobí na Geografickom ústave SAV a Prírodovedeckej fakulte UK. Jeho pedagogické pôsobenie je charakteristické tým, že prednáša nielen o tom, čo sa naučil, ale aj čo zažil. Hovorí o problémoch, ktoré ho samého zaujímajú.

Prof. Huba má na konte 7 monografií, 15 odborných monografií, 4 vysokoškolské učebné texty a viacero editorstiev časopisov a zborníkov, vyšlo mu 71 vedeckých štúdií v domácich a zahraničných

časopisoch a recenzovaných zborníkoch a 98 odborných prác v domácich a zahraničných monografiách, časopisoch a zborníkoch, je spoluautorom 12 zásadných dokumentov typu národných stratégií a rozvojových plánov, ako aj 24 vedeckovýskumných projektov.

Počas svojej praxe mal možnosť viesť viaceré riešiteľské kolektívy, viedol Vedeckú radu Geografického ústavu SAV, je členom Snemu SAV. Je považovaný za jedného z protagonistov krajinných syntéz a výskumu krajinného potenciálu, ktorý získal pre slovenskú geografiu medzinárodné uznanie.

Prof. Huba stál pri zrode environmentálnej politiky a legislatívy, ktorá na jednej strane čerpala z výskumu krajiny, a na druhej strane tomuto výskumu otvárala nové realizáčne možnosti.

Od začiatku 90. rokov je protagonistom koncepcie udržateľného rozvoja, resp. spôsobu života v SR i v medzinárodnom meradle. Prítom zdôrazňuje najmä potrebu integrovaných prístupov.

Okrem vedeckej a pedagogickej práce sa venuje i práci v mimo-

vládnom sektore. Od polovice 70. rokov pôsobil v Slovenskom zväze ochrancov prírody a krajiny. Bol predsedom sekcie ochrany ľudovej architektúry a spolu s kolegami sa mu podarilo zachrániť celý rad pamiatok slovenského ľudového staviteľstva (napr. mlyny v Kvačianskej doline a dedinku Vlkolínec pri Ružomberku s komplexom cenných dreveníc, ktorá je zapísaná v Zozname svetového dedičstva UNESCO). Neskôr sa stal predsedom Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny s viac ako 10 000 členmi.

M. Huba je spoluautorom návrhu národného parku Podunajsko a iniciátorom významnej kolektívnej publikácie *Bratislava – nahlas*, ktorá za totality presne formulovala problémy (ne)udržateľnosti hlavného mesta Slovenska. R. 1990 sa stal nezávislým poslancom Slovenskej národnej rady a do konca volebného obdobia (1992) bol predsedom Výboru pre životné prostredie a ochranu prírody. Z titulu tejto funkcie sa aktívne zúčastňoval i na práci Federálneho výboru pre životné prostredie a svetového summitu v Riu de Janeiro. Na jeseň 1992 bol pri založení Spoločnosti pre trvalo udržateľný život a po rozdelení republiky sa stal predsedom STUŽ SR, na čele ktorej stojí dodnes. Podieľa sa na mnohých významných domácich a zahraničných aktivitách a projektoch zameraných na udržateľný spôsob života.

Mikuláš Huba je výrazná osobnosť, v ktorej sa spája vedecká erudícia, pedagogické schopnosti so zásadovým charakterom, nadšením, obetavosťou a priateľskými postojmi. Celou svojou bytosťou sa angažuje za problematiku životného prostredia, a preto mu právom prináleží čestný titul *Veľvyslanec životného prostredia.*“

Vladimír Ira

Foto: autor